

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

30 mai 2006

PROJET DE LOI
instituant les avocats des mineurs**AMENDEMENTS****N° 2 DU GOUVERNEMENT**

Art. 2

Remplacer l'article 508/26 proposé comme suit:

«Art. 508/26. — Le barreau organise, dans chaque arrondissement judiciaire, une permanence jeunesse. Celle-ci détermine quelle formation elle instaure pour des avocats qui désirent se spécialiser dans l'assistance d'un mineur.».

JUSTIFICATION

Le Conseil d'État remarque dans son avis qu'il est impossible de concilier l'habilitation générale faite au Roi sur le financement, avec l'article 508/27, en projet, qui dispose que les indemnités et les frais liés à l'aide juridique sont déterminés conformément aux articles 508/5 et 508/13.

Documents précédents :

Doc 51 644/ (2003/2004):

- 001 : Projet transmis par le Sénat.
- 002 : Avis du Conseil d'État.
- 003 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

30 mei 2006

WETSONTWERP
tot instelling van advocaten
voor minderjarigen**AMENDEMENTEN****Nr. 2 VAN DE REGERING**

Art. 2

Het voorgestelde artikel 508/26 vervangen als volgt:

«Art. 508/26. — In elk gerechtelijk arrondissement wordt door de balie een jeugdpermanentie ingericht. Deze bepaalt welke vorming ze instelt ten behoeve van advocaten die zich wensen te specialiseren in het verlenen van bijstand aan een minderjarige.».

VERANTWOORDING

De Raad van State merkt in zijn advies op dat het niet mogelijk is om bij koninklijk besluit een financieringsregeling ter zake te treffen, terwijl artikel 508/27 in ontwerp bepaalt dat de vergoedingen en kosten verbonden aan de rechtsbijstand conform de artikelen 508/5 en 508/13 gebeuren.

Voorgaande documenten :

Doc 51 644/ (2003/2004):

- 001 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- 002 : Advies van de Raad van State.
- 003 : Amendementen.

En outre, le principe d'une permanence jeunesse ne nécessite pas un règlement de financement particulier.

Un article 508/19*bis* a en effet été introduit dans le code judiciaire afin de prévoir la prise en charge par l'État des frais de fonctionnement de l'ensemble des bureaux d'aide juridique du pays. Et ce pour un montant total de 3 ½ millions d'euros. Cette indemnité couvre bien évidemment la tenue de toutes les permanences organisées par les BAJ qu'il s'agisse de permanences droit du logement, de l'aide social, des étrangers, de droit pénal ou de droit de la jeunesse.

Il est en outre préférable de laisser au barreau le soin de déterminer les formations requises et d'assurer la désignation par le bâtonnier ou le bureau d'aide juridique d'avocats sensibles à la matière concernée, comme c'est déjà le cas.

N° 3 DU GOUVERNEMENT

Art. 2

Dans l'article 508/24, § 1er, alinéa 1er, proposé, supprimer les mots «des mineurs».

JUSTIFICATION

Il n'y a pas lieu d'imposer dans la loi un avocat spécialisé en droit de la jeunesse. Il se peut tout d'abord que le procès concerne une matière qui requière l'intervention d'un avocat spécialisé dans une autre matière (par exemple, un litige de droit administratif pour un mineur étranger, un litige en matière de sécurité sociale etc.)

En outre certains praticiens consultés redoutent le précédent que constitue la création d'un certain type de spécialité. Pourquoi un avocat spécialisé en droit de la jeunesse et pas dans d'autres matières? Comme l'indique par exemple l'OVb en son avis, par un tel choix, le législateur créerait un précédent. Aujourd'hui cette problématique est réglée par la déontologie grâce à laquelle l'égalité de principe de tous les avocats constitue le point de départ. Des règles particulières qui ont été déterminées par le législateur ne sont en vigueur que pour des mandats judiciaires. Par l'introduction d'un type d'avocats pour mineurs, le législateur interviendrait pour la première fois dans une tâche traditionnellement réservée au barreau. La question qui va incontestablement surgir dans ce contexte sera de savoir s'il n'y a pas un besoin par exemple d'une catégorie d'avocats pour les affaires fiscales, des avocats pour les sociétés, etc.

Il est donc préférable de laisser au barreau le soin de déterminer les formations requises (dans le cadre de la formation professionnelle des stagiaires) et d'assurer la désignation par le bâtonnier ou le bureau d'aide juridique d'avocats sensibles à la matière concernée, comme c'est déjà le cas.

Het beginsel van de jeugdpermanentie noodzaakt overigens geen afzonderlijke financieringsregeling.

Een artikel 508/19*bis* is immers ingevoegd in het Gerechtelijk wetboek met het oog op de tenlasteneming door de Staat van de werkingskosten van het geheel van de bureaus voor gerechtsbijstand voor het hele land. Dit ten belope van een bedrag van 3 ½ miljoen euro. Deze vergoeding dekt vanzelfsprekend de permanenties die door de bureaus voor gerechtsbijstand worden georganiseerd, ongeacht of het om permanenties inzake huisvestingsrecht, sociaal recht, strafrecht of jeugdrecht gaat.

Het is overigens beter het aan de balie over te laten om te bepalen welke opleidingen vereist zijn en te zorgen voor de aanduiding door de stafhouder of het bureau voor rechtshulp van advocaten die voeling hebben met de betrokken materie, zoals dat reeds het geval is.

Nr. 3 VAN DE REGERING

Art. 2

In het voorgestelde artikel 508/24, § 1, eerste lid, de woorden «voor minderjarigen» weglaten.

VERANTWOORDING

Het is niet nodig om in de wet een in jeugdrecht gespecialiseerde advocaat op te leggen. Het kan in de eerste plaats zo zijn dat de rechtszaak betrekking heeft op een materie die de tussenkomst vereist van een advocaat die gespecialiseerd is in een andere materie (bijvoorbeeld een geschil over administratief recht voor een buitenlandse minderjarige, een geschil inzake de sociale zekerheid, enz.).

Bovendien vrezen bepaalde rechtsbeoefenaars voor het precedent dat de instelling van een bepaald type specialiteit vormt. Waarom een advocaat die gespecialiseerd is in jeugdrecht en niet in andere materies? Zoals bijvoorbeeld de OVb in haar advies vermeldt, zou de wetgever door een dergelijke keuze een precedent scheppen. Thans wordt deze problematiek geregeld door de deontologie, dankzij welke de principiële gelijkheid van alle advocaten het vertrekpunt vormt. Bijzondere regels die werden bepaald door de wetgever zijn alleen van kracht voor gerechtelijke mandaten. Door het invoeren van een type advocaten voor minderjarigen, zou de wetgever voor het eerst tussenbeide komen in een taak die traditioneel voorbehouden is aan de balie. De vraag die onvermijdelijk in deze context zal opduiken, is of er bijvoorbeeld geen categorie advocaten nodig is voor fiscale zaken, advocaten voor vennootschapsrecht, enz.

Het is dus beter het aan de balie over te laten om te bepalen welke opleidingen vereist zijn (in het kader van de professionele opleiding van de stagiairs) en te zorgen voor de aanduiding door de stafhouder of het bureau voor rechtshulp van advocaten die voeling hebben met de betrokken materie, zoals dat reeds het geval is.

N° 4 DU GOUVERNEMENT

Art. 2

Dans l'article 508/24, proposé, apporter les modifications suivantes:

1/ au § 1er, alinéa 1er, supprimer les mots «ou dans laquelle il intervient ou dans le cadre de son audition»;

2/ au § 1er, alinéa 1er, et au § 2, alinéa 1er, supprimer les mots «excepté lorsqu'il choisit un autre avocat»

3/ au § 2, deuxième alinéa, supprimer les mots, «sauf s'il choisit un autre avocat».

JUSTIFICATION

Les mots «ou il intervient» sont inutiles: si une personne intervient dans une procédure, elle devient partie à celle-ci.

Etendre le droit systématique à l'assistance d'un avocat pour l'audition paraît contre-productif puisque l'audition d'un enfant n'a pas pour vocation à le rendre partie au procès. Même en étant simplement entendu, le mineur a parfois l'impression d'être responsable de la décision à intervenir. Dans bien des cas, il s'agit pour l'enfant d'une souffrance. En lui désignant d'office un avocat, même dans l'hypothèse où il doit simplement être entendu, on aggrave la confusion ainsi créée dans l'esprit du jeune (en particulier il ne faut pas qu'il croie que le fait d'être entendu entraîne pour lui de devoir choisir entre ses parents.)

Si le mineur le souhaite, il a droit à un conseil, mais il n'y a pas lieu de rendre cette assistance automatique pour l'audition.

N° 5 DU GOUVERNEMENT

Art. 2

Remplacer comme suit l'article 508/24, § 1er, alinéa 2, proposé:

«Lorsque le mineur n'a pas d'avocat, le tribunal, soit d'office, soit à la requête du ministère public ou de tout intéressé, invite le bâtonnier de l'ordre des avocats ou le bureau d'aide juridique à procéder à la désignation d'un avocat».

Nr. 4 VAN DE REGERING

Art. 2

In het voorgestelde artikel 508/24 de volgende wijzigingen aanbrengen:

1/ in § 1, eerste lid, de woorden «of waarin hij tussenkomt of in het kader van zijn verhoor» **weglaten;**

2/ in § 1, eerste lid, en § 2, eerste lid, de woorden «behalve wanneer hij een andere advocaat kiest» **weglaten;**

3/ in § 2, tweede lid, de woorden «of wanneer hij een andere advocaat kiest» **weglaten.**

VERANTWOORDING

De woorden «waarin hij tussenkomt» zijn nutteloos; indien een persoon tussenkomt in een rechtsgeding wordt hij er partij bij.

Het systematisch recht verlenen op bijstand van een advocaat voor de hoorzitting lijkt contraproductief te zijn, aangezien het horen van een kind niet tot doel heeft het tot partij bij het proces te maken. Zelfs wanneer hij gewoon gehoord wordt heeft de minderjarige soms de indruk dat hij verantwoordelijk is voor de beslissing die zal worden genomen. In veel gevallen heeft een kind daaronder te lijden. Door hem van ambtswege een advocaat aan te wijzen, zelfs in het geval hij gewoon moet worden gehoord, maakt men de verwarring die zo ontstaat in de geest van de jongere groter (hij mag in het bijzonder niet denken dat het feit dat hij gehoord wordt voor hem meebrengt dat hij tussen zijn ouders moet kiezen).

Indien de minderjarige het wenst, heeft hij recht op een raadsman, maar het is niet nodig deze bijstand automatisch te voorzien om hem te horen.

Nr. 5 VAN DE REGERING

Art. 2

Het voorgestelde artikel 508/24, § 1, tweede lid, vervangen als volgt:

«Wanneer de minderjarige geen advocaat heeft, nodigt de rechtbank hetzij ambtshalve hetzij op verzoek van het openbaar ministerie of van elke belanghebbende, de stafhouder van de orde van advocaten of het bureau voor rechtshulp uit om over te gaan tot de aanstelling van een advocaat».

JUSTIFICATION

Il y a lieu de garantir la désignation d'un avocat pour le mineur partie à une procédure, en imposant la surséance de la procédure.

N° 6 DU GOUVERNEMENT

Art. 2

Compléter l'article 508/24, § 1er, alinéa 3, proposé, par les mots:

«Si la renonciation n'a pas été faite de plein gré, un avocat est commis d'office».

JUSTIFICATION

La seule personne qui peut s'opposer à l'assistance d'un avocat est le mineur lui-même. Le juge vérifie si cette renonciation est bien volontaire. Si la renonciation n'a pas été faite de plein gré, un avocat est commis d'office.

N° 7 DU GOUVERNEMENT

Art. 2

Supprimer les articles 508/25 et 508/27.

JUSTIFICATION

Il n'y a pas lieu d'imposer dans la loi un avocat spécialisé en droit de la jeunesse. Il se peut tout d'abord que le procès concerne une matière qui requière l'intervention d'un avocat spécialisé dans une autre matière (par exemple, un litige de droit administratif pour un mineur étranger, un litige en matière de sécurité sociale etc.)

En outre certains praticiens consultés redoutent le précédent que constitue la création d'un certain type de spécialité. Pourquoi une avocat spécialisé en droit de la jeunesse et pas dans d'autres matières? Comme l'indique par exemple l'OVb en son avis, par un tel choix, le législateur créerait un précédent. Aujourd'hui cette problématique est réglée par la déontologie grâce à laquelle l'égalité de principe de tous les avocats constitue le point de départ. Des règles particulières qui ont été déterminées par le législateur ne sont en vigueur que pour des mandats judiciaires. Par l'introduction d'un type d'avocats pour mineurs, le législateur interviendrait pour la première fois dans une tâche traditionnellement réservée au barreau. La question qui va incontestablement surgir dans ce contexte sera de savoir s'il n'y a pas un besoin par exemple

VERANTWOORDING

De aanduiding van een advocaat voor de minderjarige die partij is in een rechtsgeding moet worden gewaarborgd, door de opschorting van het rechtsgeding verplicht te stellen.

Nr. 6 VAN DE REGERING

Art. 2

Het voorgestelde artikel 508/24, § 1, derde lid, aanvullen als volgt:

«Indien de afstand niet uit vrije wil gebeurde, wordt ambtshalve een advocaat aangesteld».

VERANTWOORDING

De enige persoon die zich kan verzetten tegen de bijstand van een advocaat is de minderjarige zelf. De rechter gaat na of de weigering wel degelijk vrijwillig gebeurt. Indien de afstand niet uit vrije wil gebeurde, wordt ambtshalve een advocaat aangesteld.

Nr. 7 VAN DE REGERING

Art. 2

De voorgestelde artikelen 508/25 en 508/27 weglaten.

VERANTWOORDING

Het is niet nodig om in de wet een in jeugdrecht gespecialiseerde advocaat op te leggen. Het kan in de eerste plaats zo zijn dat de rechtszaak betrekking heeft op een materie die de tussenkomst vereist van een advocaat die gespecialiseerd is in een andere materie (bijvoorbeeld een geschil over administratief recht voor een buitenlandse minderjarige, een geschil inzake de sociale zekerheid, enz.).

Bovendien vrezen bepaalde rechtsbeoefenaars voor het precedent dat de instelling van een bepaalde type specialiteit vormt. Waarom een advocaat die gespecialiseerd is in jeugdrecht en niet in andere materies? Zoals bijvoorbeeld de OVb in haar advies vermeldt, zou de wetgever door dergelijke keuze een precedent scheppen. Thans wordt deze problematiek geregeld door de deontologie, dankzij welke de principiële gelijkheid van alle advocaten het vertrekpunt vormt. Bijzondere regels die werden bepaald door de wetgever zijn alleen van kracht voor gerechtelijke mandaten. Door het invoeren van een type advocaten voor minderjarigen, zou de wetgever voor het eerst tussenbeide komen in een taak die traditioneel voorbehouden is aan de balie. De vraag die onvermijdelijk in deze context zal opduiken, is of er bijvoorbeeld geen catego-

d'une catégorie d'avocats pour les affaires fiscales, des avocats pour les sociétés, etc.

Il est donc préférable de laisser au barreau le soin de déterminer les formations requises (dans le cadre de la formation professionnelle des stagiaires) et d'assurer la désignation par le bâtonnier ou le bureau d'aide juridique d'avocats sensible à la matière concernée, comme c'est déjà le cas.

La ministre de la Justice,

Laurette ONKELINX

rie advocaten nodig is voor fiscale zaken, advocaten voor vennootschapsrecht, enz.

Het is dus beter het aan de balie over te laten om te bepalen welke opleidingen vereist zijn (in het kader van de professionele opleiding van de stagiairs) en te zorgen voor de aanleiding door de stafhouder of het bureau voor rechtshulp van advocaten die voeling hebben met de betrokken materie, zoals dat reeds het geval is.

De minister van Justitie,

Laurette ONKELINX